

**TALEPUNKTER TIL SAMRÅD OM DEN SORTE SVANE
REU ALM. DEL - SAMRÅDSSPØRGSMÅL AU-AV
DEN 21. JUNI 2024**

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

[Intro]

Tak for det og tak for spørgsmålene.

Jeg tror ikke, at der er nogen som helst tvivl om, at vi alle sammen er enige om, at det som TV2-dokumentaren ”Den sorte svane” har vist, er totalt uacceptabelt.

Den viser jo også, at kreativiteten i dele af det kriminelle miljø, som vi sidder med her, er nærmest uden grænser. De vil hele tiden finde veje til at snyde og bedrage vores fællesskab. De finder veje til nye opfindsomme stråmandskonstruktioner, fakturafabrikker og momskarruseller.

De snyder og bedrager med andre ord vores fællesskab og der er ikke to synspunkter om det og om dem.

De her svindlere skal stoppes, før de overhovedet kommer i gang. Og det er i og for sig ligegyldigt, om de så går med rygmærker eller i jakkesæt. Det er totalt uacceptabelt og det skal stoppes.

Derfor har vi også gjort rigtig meget og jeg er glad for, at det meste af det er vedtaget i brede aftaler i Folketinget, for at forhindre, at det her udvikler sig.

Men dokumentaren viser, hvor kreative de er, og derfor er vi nødt til hele tiden at se om de regler eller de værktøjer, vi har, de muligheder vores myndigheder har for at stoppe dem, også er så skarpe som overhovedet muligt.

Derfor har vi også omfattende kontroller på plads, som fanger rigtig mange.

Men vi skal fange endnu flere. For de er meget kreative de her grupper.

Og vi skal selvfølgelig være klar til at finde de nye svar på de ublu metoder, som vi har set. Og det er jo ligegyldigt, om de forsøger at svindle kommunale myndigheder, statslige myndigheder eller det som jo er det mest usympatiske af dem alle, nemlig at de udnytter svage grupper i vores samfund til at få foden indenfor og skabe virksomheder og selskaber som de så kan bruge som springbræt for deres svindel. Det er så usympatisk som noget kan være.

Derfor overvejer vi selvfølgelig også hele tiden, hvordan vi kan gøre det endnu bedre. Skal der nye regler til? Skal sanktionerne

skærpes over for revisorer og advokater? Eller skal vi udvide samarbejdet på tværs af myndigheder? Skal vi styrke udvekslingen af eksempelvis data og brug af digitale løsninger langt mere aktivt end i dag?

[Samrådsspørgsmål AU - Vil ministeren med baggrund i TV 2-dokumentaren "Den Sorte Svane" redegøre for de offentlige myndigheders og tilsyns viden om, hvordan anerkendte erhvervsfolk, advokater, revisorer m.v. rådgiver kriminelle]

I samrådsspørgsmål AU, der spørges der så til myndighedernes viden om, hvordan anerkendte erhvervsfolk, advokater, revisorer m.v. rådgiver kriminelle.

Jeg tror der er forståelse for, i det her udvalgt især, at det er vanskeligt at gå ind i konkrete sager og navne, som også er dem, der fremgår i dokumentaren.

Men jeg kan dog alligevel sige, at de kriminelle, som vi hører om, blandt andet bruger forskellige selskabsformer- og konstruktioner til at lave fakturafabriker, momssvindler, kreditsvindler og meget mere.

På den måde skaber de, om man vil, et forvirrende billede af, hvem de egentlige ejere af de her selskaber er og bagmænd også er.

Og så er deres håb jo, når de har forvirret billedet, at musklerne ikke er tilstede hos myndighederne for rent faktisk også at komme efter dem.

Derfor er det så vigtigt, at vi hele tiden sikre, at vores myndigheder har værktøjerne til at stoppe de kriminelle, før, om man vil, de overhovedet kommer i gang. For det dyre og det, der driver omkostningerne, det er oprydningsarbejdet.

Vi skal stoppe dem ved fordøren og vi skal stoppe dem inden, de overhovedet kommer i gang, fordi kommer de først ind, så er det, at det for alvor bliver dyrt, og så er det, at de får muligheder for eksempelvis at udnytte svage grupper i vores samfund til at begå deres kriminalitet.

[ERST som første bolværk]

Erhvervsstyrelsen har her en nøglerolle som et first-line-of-defence og offense, om man vil, både i forsvaret mod dem og i angrebet på dem.

Alle møder nemlig Erhvervsstyrelsen, hvis de vil oprette en virksomhed. Derfor ja, så er det et afgørende punkt, når vi skal have stoppet og fanget svindlerne.

Der er omkring 350.000 selskabsregistreringer om året i Danmark. Og der er 330.000 årsregnskaber at følge op på.

Derfor bruger Erhvervsstyrelsen selvfølgelig også kunstig intelligens til at følge med.

Det betyder, at man kan følge med på tværs af forskellige slags data. Men også, at de kan, om man vil, opfange mønstre, som de kriminelle bruger og jo altså meget tidligere end man ville kunne manuelt.

For eksempel er stråmandskontrollen blevet meget mere effektiv.

En stråmand, som I jo ved, er, når en kriminel sætter en person ind som virksomhedsejer eller som ledelsesmedlem, der i virkeligheden jo faktisk så ikke har en aktiv rolle i virksomheden. Ideen med de her stråmænd er så at sløre, hvem er det der reelt ejer, hvem er det der er den reelle aktive i den her ledelse af virksomheden.

Og her ja, der kan man kontrollere ved at gennemgå registreringer for at finde mistænkelige mønstre og navne – og derefter så afvise deres registreringer.

Som illustration, ja så kan det fx ske ved, at Erhvervsstyrelsens kontrol opdager en person – det kan være en direktør eller en revisor – som har tilknytning til en tidligere kontrolindsats. Ved at følge denne her persons forbindelse til andre selskaber, ja så er det i et konkret tilfælde endt med, at Erhvervsstyrelsen har lukket 30 selskaber, som derfor ikke fremadrettet kan benyttes til svindel og kriminalitet. Én person, 30 selskaber - bare for at give et eksempel på, hvad det er for mønstre Erhvervsstyrelsen kigger ned i.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 foretaget knap 2000 stråmandskontroller. Heraf så blev de godt 1300 gennemført allerede inden registrering og her har Erhvervsstyrelsen afvist registrering i knap 80 pct. af sagerne.

Samlet set betyder det, at antallet af afvisninger er næsten fordoblet de seneste to år.

Det er effektiv kontrol. For som sagt stopper vi de kriminelle, før de overhovedet kommer i gang. Så det er i alles interesse, at det sker.

Men jeg tror også det er vigtigt at huske hinanden på, at de kriminelle er usædvanligt kreative, de forsøger hele tiden at finde huller i systemet. Og derfor så skal vi også finde nye veje til at få dem stoppet og til at gøre endnu mere.

Og med det, så lad os vende os mod samrådsspørgsmål AV, hvor der spørges ind til, hvordan indsatsen kan forbedres i forhold til at forebygge, bekæmpe og afsløre den form for kriminalitet, som er beskrevet i TV2's dokumentar altså "Den Sorte Svane".

Samrådsspørgsmål AV - Vil ministeren herunder redegøre for, hvordan indsatsen kan forbedres i forhold til at forebygge, bekæmpe og afsløre den form for kriminalitet, som er beskrevet i TV2-dokumentaren "Den Sorte Svane", så ikke kun bandemedlemmer stilles til regnskab for at tage de åbenlyse risici ved kriminaliteten, men også dem, som rådgiver dem og medvirker til kreativiteten, idet ministeren bedes forholde sig til ressourcer, lovgivning og efterforskningsredskaber i den forbindelse?

Vi har de senere år gennemført markante initiativer for at styrke indsatsen mod virksomheder, der bevidst bruges til svindel. Og det er heldigvis sket i de fleste tilfælde i brede aftaler i Folketinget.

Myndighederne har fået flere beføjelser til at kontrollere overholdelse af lovgivningen - ikke mindst gennem nye digitale muligheder.

For eksempel, så er der de nye krav om digital bogføring, som er vedtaget i 2022. Her er Erhvervsstyrelsens muligheder for kontrol med bogføring markant forbedret. Vi har mindsket mulighederne for at fuske og snyde mærkbart ved at rykke bogføring over på digitale løsninger, og der stilles nye krav om digital opbevaring af virksomhedernes bogføringsmateriale.

Vi styrkede Al Capone-samarbejdet, som det hedder, med bandepakke 4 – som min kollega justitsministeren også nævnte. Den viser vejen for, hvordan styrket myndighedssamarbejde og ikke mindst udveksling af data kan angribe bandernes økonomiske kriminalitet langt mere aktivt end tidligere.

Men der er ingen grund til at skjule, at det er et langt og sejt træk. For metoderne til svindel udvikler sig konstant. De kriminelles kreativitet vil desværre ingen ende tage.

I det hele taget, så skal vi bygge på mange af de værn, vi allerede har på plads.

Når vi ser, at de kriminelle alligevel slipper igennem, ja så skal vi selvfølgelig gøre nettet endnu mere finmasket.

Derfor er vi i Erhvervsministeriet også selvfølgelig i tæt dialog både med Justitsministeriet og Skatteministeriet om at se på

behovet for at lave et endnu mere fintmasket værn mod økonomisk kriminalitet. Og derfor ser vi på tre muligheder:

1. bedre datadeling,
2. en styrket indsats mod stråmænd
3. og en styrket indsats mod bagmændene og også rådgiverne.

[Spor 1: Bedre datadeling mellem myndigheder]

Myndighederne har igennem flere år styrket samarbejdet og delt oplysninger. Men der er behov for at styrke datadelingen endnu mere. Det er det første af de tre spor.

Hvis Erhvervsstyrelsen har data fra flere myndigheder, kan deres first-line-kontrol, om man vil, blive endnu mere finmasket, så de kriminelle kan stoppes, inden de kommer i gang. Her er viden selvfølgelig afgørende til at give en vinderhånd til myndighederne.

Der er stort potentiale i kunstig intelligens. Men også ved det gammeldags samarbejde. Blandt andet ved, at Erhvervsstyrelsen og myndigheder hele tiden deler sine data.

Det skal vi undersøge mulighederne i og øge samarbejdet mellem myndigheder.

Desuden skal vi se nærmere på mulighederne for at styrke de private aktørers ansvar, herunder bankernes muligheder for at dele oplysninger på tværs af både myndigheder og virksomheder er relevant at se på. Her kommer implementeringen af den nye hvidvaskpakke til at spille en central rolle, nemlig fordi, at der her åbnes for øget grad af datadeling på tværs.

De nye muligheder for datadeling, ja dem skal vi jo så se nærmere på og nærmere ind i. Finanstilsynet vil invitere til og initiere et samarbejde med dialog med den finansielle sektor og andre relevante myndigheder, ligesom der selvfølgelig også vil være behov for at foretage en afvejning af hensynet til blandt andet persondatareglerne og borgernes ret til privatliv. Det er den balance vi igen skal finde, men jeg tror vi er nødt til at finde en ny balance, fordi kreativiteten er meget stor.

[Spør 2: Styrket indsats mod stråmænd]

Som sagt, er Erhvervsstyrelsen den første myndighed, man møder, når man vil etablere et selskab og derfor har vi en nøglerolle i bekæmpelsen af den svindel, vi har set udfolde sig her.

Deres kontrol kan jo så medføre, at vi kan se ned i også ofte komplekse mønstre gennem en mere datadrevet tilgang til kontrollen.

Og vi fanger som sagt langt flere kriminelle virksomheder end tidligere.

Det gør vi gennem mere datadrevet kontrol og det skal vi gøre også gennem en mere datadrevet kontrol, fordi det som sagt er muligt at registrere og identificere stråmændene allerede i det vi kalder registreringsfasen.

Det betyder, at man forhindrer potentiel svindel, men også, at vi sparer ressourcer på en tidlig kontrol.

Det er oprydningsarbejdet, som koster de allerfleste ressourcer, fordi det både er omfangsrigt og fordi det kræver en enorm koordination mellem myndighederne. Tidlig kontrol betyder altså, at der er flere ressourcer til at fange og også forhindre de kriminelle.

Derfor skal vi se på, om vi har de rigtige ressourcer til den forebyggende indsats. Dette er som sagt, det vi kigger på i spor to.

[Spor 3: Styrket indsats mod bagmænd og svigsrådgivere]

Og så skal vi se på, om vi har de rette redskaber, om man vil. For vi skal gå efter de bagmænd, som reelt står bag

kriminaliteten. Og selvfølgelig også de rådgivere, som hjælper de kriminelle med at begå deres kriminalitet.

Det er jo ikke kun den, der er indsat som stråmand, vi skal have fat i. Vi skal også have fat i bagmændene, om de så har rockervest på eller habit, det er lige meget. Vi skal have bedre muligheder for at få fat i dem. Det er spor tre.

Og derfor har jeg bedt Erhvervsstyrelsen vurdere, om styrelsen har brug for skrappere midler og muligheder. Og vi skal løbende overveje, om vi skal skærpe sanktionerne over for de revisorer, som medvirker til svindel. Blandt andet skal vi se på, om der i dag er de rette muligheder til stede for at fratage revisorer deres godkendelser. Det er et af de spor, vi kigger på.

Det arbejde foregår lige nu – og vi vil selvfølgelig komme med forslag til ændringer i lovgivningen, hvis det bliver nødvendigt.

[Afslutning]

Som afslutning og som jeg håber besvarelserne viser i dag, så kan der ikke være to synspunkter om alvoren i det, vi ser udfolde sig.

Jeg deler justitsministerens opfattelse af, at det desværre ikke er overraskende, at de kriminelle og særligt ikke økonomisk kriminelle og deres rådgivere er usædvanligt kreative. Når en

kriminell har en rådgiver, så handler det gerne om, at man vil komme uden om de værn myndighederne har sat op, og det har vi set igen og igen, og vi har set det her.

Personligt synes jeg, at noget af det mest usympatiske, vi har set er, at de ikke holder sig tilbage fra at bruge svage personer til at få et afsæt for at begå kriminalitet. Også af den årsag er vi nødt til at se på nye veje til, hvordan vi kan skærpe indsatsen, for kreativiteten er enorm her og det er ligegyldigt om de har rygmærker eller jakkesæt på – vi skal bedre efter dem.

Tak for ordet.